

REFERAT |KRS| Kommunalutvalget (2007-2015) d. 08-01-2008

Mødedato Tirsdag d. 08. januar 2008 kl. 09:00

Mødested Formannskapssalen

Indholdsfortegnelse

Presteheia sykehjem - Finansiering.....	3
Lokalisering av Kristiansand kulturskole.....	7
Kristiansand kommune og internasjonalt samarbeide.....	16

Punkt 1/08: Presteheia sykehjem - Finansiering

Dato: 18.12.2007
Saksnr.: 200606489-3
Arkivkode O: PROS: 937010

Saksbehandler: Arne Birkeland

Saksgang
Kommunalutvalget

Møtedato
08.01.2008

Presteheia sykehjem - Finansiering

Sammendrag:

I Handlingsprogrammet for 2008-11 er finansieringsrammen for Presteheia sykehjem satt til 238,55 mill. kr. Behandlingen av reguleringsplanen i bystyret 13.12.2007 ga endrede forutsetninger for byggingen av sykehjemmet (parkering , volum og senere ferdigstilling). Dette gir økte byggekostnader. Ny ramme er beregnet til 256,55 mill. kr. Investeringsinstruksen pkt 1.4.2 har følgende prosedyre for behandlingen:

"Bystyret kan vedta igangsetting av investeringer der omfang og kostnader innebærer stor grad av usikkerhet. For slike investeringer skal kommunalutvalget løpende få seg forelagt oppdaterte kostnadsoverslag. Bevilgningssak skal forelegges bystyret snarest mulig og senest innen årets utgang."

Bevilgningssaken forelegges bystyret ved behandling av 1. tertialrapport. Detaljprosjektering og bygging igangsettes for å rekke ferdigstilling ved årsskiftet 2009/10.

Saken er forelagt teknisk direktør og rådmann som er enig i forslag til vedtak.

Forslag til vedtak:

1. Kommunalutvalget samtykker i at detaljprosjektering videreføres og at bygging igangsettes så snart godkjente planer foreligger.
2. Ny bevilgningssak forelegges bystyret ved behandling av 1. tertialrapport.

Ole Dag Myhrstad
eiendomssjef

Arne Birkeland
rådgiver

Trykte vedlegg: Ingen

Utrykte vedlegg: Bystyresak 205/07 Presteheia - reguleringsplan

Bakgrunn for saken

Planlegging av nytt sykehjem på Presteheia i kombinasjon med omsorgsboliger pågår. Det er utarbeidet et forprosjekt, og parallelt med dette er det igangsatt en omreguleringsprosess. Denne saken gjelder konsekvensene av omreguleringen, og nye forutsetninger som påvirker utbyggingen og kostnadsrammen for sykehjemsdelen.

Beskrivelse av prosjektet

Presteheia Sykehjem ble vedtatt utbygd med 64 sykehjemsplasser og 15 daghjemsplasser i handlingsplanen 2006-2009. I forbindelse med handlingsplanen 2007-2010 ble det besluttet at det skulle bygges inntil 30 omsorgsboliger i prosjektet. Det ble utlyst en anbudskonkurranse i samspillmodellen. I desember 2006 ble det kontrahert en samspillsallianse bestående av Arkitema AS som arkitekter, Damgaard AS som rådgivende ingeniører, Br.Reme AS, Ipec Kristiansand AS, og Oras Agder AS som entreprenører.

Tomten på Presteheia var i privat eie og regulert til næringsvirksomhet. Det ble igangsatt omregulering høsten 2006. Omreguleringen ble kjørt parallelt med utarbeidelsen av forprosjektet.

Reguleringsplan for sykehjem Presteheia

Det ble varslet oppstart av reguleringsplanarbeidet i perioden 17.03.2006-21.04.2006. Planen ble lagt fram for byutviklingsstyret til 1. gangsbehandling i møte 28.06.2007. Byutviklingsstyret behandlet reguleringsplanen på nytt 22.11.2007 med følgende vedtak:

"Byutviklingsstyret viser til saksfremstillingen og ber administrasjonen bearbeide forslaget med hensyn på et redusert antall etasjer samt annen plassering av omsorgsboliger innen samme reguleringsområde. Det skal vektlegges hensyn til naboer og barnehage samt nødvendig infrastruktur."

Dette vedtaket hadde konsekvenser både for prosjektets omfang, kostnader og framdrift. Kristiansand Eiendom la derfor saken frem for kommunalutvalget i møte 27.11.2007 som besluttet at saken skulle legges frem for bystyret. Bystyret behandlet sak 205/07 Presteheia – reguleringsplan i møte 13.12.2007. I møtet ga bystyret et reguleringsdirektiv til byutviklingsstyret. Det ble vedtatt at 3.etg ble inntrukket på begge fløyer slik at solforholdene til barnehagen og naboene ble bedre. Saken behandles på nytt i byutviklingsstyret og bystyret tidlig i 2008.

Økonomi

I handlingsprogrammet 2008-2011 er det avsatt 238,55 mill. kr til sykehjemsdelen av prosjektet. Dette tallet baserer seg på prosjektet før endringer gitt i bystyret 13.12.2007 og på plassering av parkeringsplasser på annen tomt på andre siden av vegen. Etter behandling av reguleringsplanen er det besluttet at all parkering skal løses på egen tomt. Det betyr at det må etableres parkeringskjeller på anlegget. Dette medfører en kostnadsøkning. I bystyrets behandling 13.12.2007 ble det besluttet å anbefale en løsning med 6 færre omsorgsboliger. Dette vil medføre at en større andel av felleskostnadene (tomt) faller på sykehjemmet på grunn av at totalareal for omsorgsboligene blir mindre. Prosjektet vil arbeide med revidering av forprosjektet inkl. prosjektøkonomi. Derfor sitter vi i dag ikke på de eksakte kostnader, men foreslår at følgende ramme legges til grunn:

Opprinnelig kostnad	238,55 millioner
Parkeringskjeller	7 millioner
Omprosjektering	2 millioner
Økt prisstigning pga. utsettelse	4 millioner
Økt andel av felleskostnader	5 millioner
<hr/>	
Ny ramme	256,55 millioner

I henhold til investeringsinstruksen skal kommunalutvalget få seg forelagt oppdaterte overslag. Bevilgningssaken forelegges bystyret ved behandling av 1. tertialrapport , og vil inneholde et mer gjennomarbeidet kostnadsoverslag. Detaljprosjektering og bygging igangsettes for å rekke ferdigstillelse ved årsskiftet 2009/10.

Ny ramme for omsorgsboligene blir endret fra 116,45 millioner til 105,45 millioner.

Punkt 2/08: Lokalisering av Kristiansand kulturskole

Dato: 18.12.07
Saksnr.: 200713087-1
Arkivkode E: 614
Saksbehandler: Aud Sunniva Fuhr

Saksgang
Kommunalutvalget

Møtedato
08.01.2008

Lokalisering av Kristiansand kulturskole

Sammendrag:

Utøvende musikkutdanning ved Universitetet i Agder (UiA) flytter fra Kongensgt. 54 og Holbergsgt. 4 (Musikkens hus) til Campusen på Gimlemoen. Antatt flytting er medio 2010.

Kulturskolens administrasjon og musikkavdeling er i dag lokalisert i Musikkens hus. Avd. for dans og avd. for visuell kunst har tilholdsted på Samsen, avd. for drama på Kongensgt. skole.

UiA har invitert Kristiansand kommune til samlokalisering av Kulturskolen og UiA. Forprosjekt for nytt bygg til musikkutdanning på universitetet er utarbeidet. UiA har skissert at Kristiansand kommune bygger kulturskolebygg på Campus eller at Statsbygg oppfører kulturskolebygg som kommunen leier.

10.04.07 vedtok kommunalutvalget (sak 26/07) at " Administrasjonen bes arbeide videre med tanke på lokalisering av Kulturskolen på Gimlemoen".

13.12.07 vedtok bystyret (212/07) at Musikkens hus "vurderes solgt til KNAS ved at det fremmes sak for kommunalutvalget innen 1. tertialrapporten.." Følgende sak omhandler ikke salg av Musikkens hus til KNAS.

UiA ber Kristiansand kommune ta stilling til om kommunen ønsker å flytte Kulturskolen til Campus, Gimlemoen.

De fysiske og økonomiske rammebetingelser for flytting av Kulturskolen til Gimlemoen bør vurderes i forhold til alternativ hvor skolen fortsatt blir i Musikkens hus, eventuelt utvider arealet med Holbergsgt. 4.

Alternativ:

1. Samlokalisering av Kulturskolen på Gimlemoen, kommunen bygger og eier bygget. Totale årlige kostnader for kommunen er beregnet til kr. 3.5 mill.
2. Kulturskolen overtar hele Musikkens hus (Kongensgt. 54) etter at UiA flytter. Ved å legge inn leieinntekter fra Holbergsgt. 4, vil utgifter og inntekter gå "opp i opp" fram til 2025.
3. Kulturskolen overtar hele Musikkens hus (Kongensgt. 54) og Holbergsgt. 4 etter UiA flytter. Totale årlige kostnader for kommunen er beregnet til kr. 3 450 000.

I saken er det ikke vurdert å se Kongensgate skole i sammenheng med utvikling av Kulturskolen. Ved alternativ 1 kan Kongensgate skole fristilles. I alternativ 3 kan Kongensgate skole supplere eller erstatte Holbergsgt. 4.

Alternativet hvor kommunen leier bygg av Statsbygg utredes ved et eventuelt forprosjekt for Kulturskole på Campus.

Forutsetninger for alternativ 1.

- Totalt arealbehov for nybygget til Kulturskolen er 2 170 BRA m².
- Foruten leiekostnader på konsertsal er det ikke lagt inn leiekostnader på sambruksareal mellom Kulturskolen og UiA.
- Det er lagt til grunn realisering av verdien på Musikkens hus, kr. 36 mill.
- UiA har ikke kunne gitt kommunen forpliktende anslag i forhold til investeringskostnader, leiekostnader eller driftskostnader. Kostnadene er anslagsvis og det knytter seg stor usikkerhet til kostnadsoverslagene.

Forutsetninger for alternativ 2.

- UiA ønsker ikke å frikjøpe seg fra leieavtale med kommunen i Holbergsgt. 4 på kr. 1.5 mill pr. år. Verdi ca 15. mill.

Forutsetninger for alternativ 3.

- Det knytter seg stor usikkerhet til størrelse på ombyggingsarealet og kostnadsoverslaget.
- Kommunen fristiller UiA fra leiekontrakten for Holbergsgt. 4

For å få en rasjonell og god drift av Kulturskolen ønsker Kulturdirektøren å samlokalisere virksomheten på Gimlemoen. Kulturdirektøren ønsker å videreføre og utvikle samarbeidet med UiA i forhold til areal, ressurser og fagmiljø.

Basert på de økonomiske beregningene i saken vil det på kort sikt være økonomisk mest fordelaktig for kommunen å gå inn for alternativ 2. På lang sikt vil alternativ 1 gi kommunen den mest forutsigbare løsningen i forhold til kvalitet og økonomi.

Det anbefales at administrasjonen inngår samarbeid med UiA for å utvikle et forprosjekt for Kulturskolebygg på Gimlemoen. Rådmannen forutsetter at Kulturskolen og UiA samarbeider om å få ned arealbehovet på kulturskolebygget, samt øke sambruksarealet mellom institusjonene. Om kommunen skal bygge selv eller leie bygget av Statsbygg, vurderes i forbindelse med framlegging av forprosjektet i Handlingsprogrammet 09-12. Saken er forelagt teknisk direktør og rådmann som er enig i forslag til vedtak.

Forslag til vedtak:

1. Administrasjonen bes inngå samarbeid med UiA om utvikling av forprosjekt for Kulturskolebygg på Gimlemoen. Kostnader til utvikling av forprosjekt legges inn i 1. tertial.
2. Det forutsettes at sambruk mellom institusjonene i forhold til areal, inventar, utstyr og ressurser videreføres og utvikles videre.
3. Rom og arealprogram må bearbeides for å få ned Kulturskolens totale arealbehov, samt øke sambruksareal med UiA.
4. Rådmannen legger fram forprosjekt i handlingsprogrammet 2009 - 2012. Vurdering om kommunen skal bygge eller leie vil være en del av forprosjektet.

Ole Dag Myrstad
Eiendomsjef

Aud Sunniva Fuhr
Rådgiver

Bakgrunn for saken :

Utøvende musikkutdanning ved UiA (tidligere musikkonservatoriet) flytter fra Kongensgt. 54 og Holbergsgt. 4 (Musikkens hus) til Campusen på Gimlemoen. Antatt flytting er medio 2010. Musikkutdanningen ved UiA og deler av Kristiansand Kulturskole er i dag samlokalisert i Musikkens hus. UiA leier deler av Kongensgt. 54 og hele Holbergsgt. 4 av Kristiansand kommune.

Kulturskolens administrasjon og musikkavdeling er i dag lokalisert i Musikkens hus. Avdeling for dans og avdeling for visuell kunst har tilholdsted på Samsen, avdeling for drama på Kongensgt. skole.

UiA planlegger å bygge nytt bygg til musikkutdanningen på Campus. Forprosjekt er utarbeidet. I den forbindelse har UiA invitert Kristiansand kommune til samlokalisering av Kulturskolen og UiA. Universitetet har skissert at Kristiansand kommune bygger kulturskolebygg på Campus eller Statsbygg oppfører kulturskolebygg som kommunen leier.

10.04.07 vedtok kommunalutvalget (sak 26/07) at " Administrasjonen bes arbeide videre med tanke på lokalisering av Kulturskolen på Gimlemoen".

UiA ber Kristiansand kommune ta stilling til om kommunen ønsker å flytte Kulturskolen til Campus, Gimlemoen. Avgjørelsen kan ha betydning for ambisjonsnivået og framdriften i deres eget prosjekt.

De fysiske og økonomiske rammebetingelsene for flytting av Kulturskolen til Gimlemoen bør vurderes i forhold til:

- alternativ hvor Kulturskolen disponerer hele Musikkens hus (Kongensgt. 54)
- alternativ hvor Kulturskolen disponerer hele Musikkens hus (Kongensgt. 54) og Holbergsgt. 4.

Det er ikke vurdert å se Kongensgate skole i sammenheng med utvikling av Kulturskolen. Ved eventuelt flytting av Kulturskolen til Gimlemoen kan Kongensgt. skole fristilles. I alternativet hvor Kulturskolen disponerer hele Musikkens hus og Holbergsgt. 4 kan Kongensgate skole supplere eller erstatte areal i Holbergsgt. 4. Dette bør eventuelt vurderes i en mulighetsstudie.

13.12.07 vedtok bystyret at Musikkens hus "vurderes solgt til KNAS ved at det fremmes sak for kommunalutvalget innen 1. tertialrapporten.." Følgende sak omhandler ikke salg av Musikkens hus til KNAS. Administrasjonen vil fremme egen sak for kommunalutvalget.

Den Katolske kirke har et behov for ny lokaler og vurderer kjøp av Musikkens hus (Kongensgt. 54 og Holbergsgt. 4). Det er ikke inngått forhandlinger mellom kommunen og Den katolske kirke.

Status i saken

Kulturskolen har utredet arealbehov for samlokalisering av kulturskolen på Gimlemoen. I samarbeid med UiA har skolen kartlagt mulighet for sambruk av areal i et eventuelt kulturskolebygg og i nybygget til musikkutdanningen. I tillegg er det sett på sambruksmulighetene av eksisterende areal på Campus.

Leieforhold

For Kongensgt. 54 foreligger det leiekontrakt mellom Kultur- og vitenskapsdepartementet som leietaker, og Kristiansand kommune som utleie. UiA har gitt signaler om at de ønsker å forlenge leieavtalen fram til flytting medio 2010.

For Holbergsgt. 4 foreligger det leiekontrakt mellom Kristiansand kommune som utleier og Kirke-, Undervisnings-, og Forsknings departementet som leietaker. Leieavtalen gjelder fram

til januar 2025. Årlig leiebeløp er kr. 1 505 929 (justeres hvert år i forhold til endringen i konsumprisindeksen).

Ved fraflytting i 2010 vil verdien av resterende kontraktsfestede leieinntekter fra UiA representere en kapital på ca. 15 mill. kr.

Blir Kulturskolen i Musikkens hus, vil UiA fortsette leieforholdet i Holbergsgt. 4 fram til 2025. Universitetet har gitt tilbakemelding om at de ikke ønsker å frikjøpe seg fra leiekontrakten med Kristiansand kommune ved et alternativ 3.

Verdivurdering

Næringsmegleren A/S har foretatt verdivurdering av Musikkens hus.

Antatt omsetningsverdi vurdert samlet for begge eiendommene er kr. 35 mill.

Antatt omsetningsverdi for Holbergsgt. 4 er vurdert til kr. 15 mill.

Antatt omsetningsverdi for Kongensgt. 54 er vurdert til kr. 21 mill.

Vurderingen er basert på dagens omsetningsverdi. Det tas forbehold om endringer i markedssituasjonen. Saken tar utgangspunkt i en omsetningsverdi på kr. 36 mill.

Kulturskolens kostnader/inntekter pr. 01.01.08

Kulturskolen har i dag;

Driftskostnader på 420 000 kr. pr. år, fram til 2010.

Leiekostnader på Samsen pr. år kr. 41 000.

Leieinntekt pr. år kr. 40 000 (aula).

Alternativ 1 - Samlokalisering på Gimlemoen

Arealbehov

Ved en samlokalisering av avdelingene for musikk, visuell kunst og drama på Gimlemoen, har Kulturskolen et totalt arealbehov på 2 770 brutto (BRA) m²:

- Ca 1 200 BRA m², er planlagt sambruksareal mellom UiA og Kulturskolen;
- 612 BRA m² i Kulturskolens nybygg; areal til musikk, dans og drama.
- 334 BRA m² i UiA sitt nybygg; areal til musikk.
- 200 BRA m² konsertsal i UiA sitt nybygg.
- 70 m² i eksisterende bygg på Campus; areal til drama.

Med framstilt arealbehov vil kulturskolebygget komme på 2 170 BRA. m².

Kostnader/ inntekter

UiA kan ikke på dette stadiet i prosessen gi kommunen et forpliktende anslag i forhold til investeringskostnader, leiekostnader eller driftskostnader. Kostnadene er anslagsvis og det knytter seg stor usikkerhet til kostnadsoverslaget.

Kommunen kan bygge (eie) eller leie (av Statsbygg) i et eventuelt nybygg på Campus. I saken vurderes ikke alternativ med å leie kulturskolebygg av Statsbygg. Alternativet utredes ved et eventuelt forprosjekt for Kulturskolen.

Kommentarer til kostnadsoverslaget:

- Investeringskostnadene er beregnet med utgangspunkt i oppgitt forprosjektkostnadene for UiA sitt nybygg for musikkutdanning, beregnede kostnader for undervisningsbygg/ høyskole og markedets byggekostnader.
- Leiekostnadene er beregnet i forhold til kostnadstall tilsendt fra HIA årsskiftet 06/07. Leiebeløpet er justert for tilsvarende økning i investeringskostnadene.

- Driftskostnader er basert på gjennomsnittlige FDVU- kostnader for undervisningsbygg, justerte i forhold til kommunens FDVU-kostnader for formålsbygg.
- Det er ikke lagt inn kostnader knyttet til en eventuelt festeavtale for tomt. UiA antar at avgiften ikke vil bli høy.

Kristiansand kommune oppfører nytt kulturskolebygg på Campus som kommunen eier. Bygget plasseres ved siden av universitetets bygg for musikkutdanning. Kommunen må påregne at Statsbygg ønsker å inngå avtale om forkjøpsrett av bygget ved et eventuelt salg. Dette kan forringe verdien på bygget.

I kostnadsoverslaget er det lagt til grunn en realisering av verdien på Musikkens hus (Kongensgt. 54 og Holbergsgt. 4), på kr. 36 mill.

Med unntak av konsertsal, forutsetter kommunen at det ikke påbeløper leiekostnader på sambruksareal mellom Kulturskolen og UiA.

Erfaringsmessig vil det være behov for investeringskostnader knyttet til inventar og utstyr ved flytting til nybygg. Kulturskolen får nytt areal som må utrustes, i tillegg til nye behov som skal dekkes. I kostnadsberegningen går en ut fra at dagens sambruksordning på inventar og utstyr videreføres. Kulturskolen har ikke kartlagt eksakt behov.

I alternativ 1 er netto investeringskostnader for kommunen kr. 22.7 mill inkl. mva. Årlige finanskostnader kr. 1.8 mill. Leiekostnader kr. 360 000 og driftskostnader er kr. 1.4 mill. Kommunens totale årskostnader er beregnet til kr. 3.5 mill. pr. år. Kostnadene er anslagsvis .

Samlokalisering Gimlemoen

Kulturskolens behov har forandret seg vesentlig de siste årene. I dag har Kulturskolen tre avdelinger, mot tidligere en (musikk). Skolen har samlet sett flere elever (1 400). Kulturdirektøren har både av praktiske og faglige grunner stort behov for å samlokaliseres på ett sted. Skolen ønsker å videreføre og utvikle samarbeidet skolen har med UiA, i forhold til sambruk av areal, ressurser og fagmiljø.

Basert på de økonomiske beregninger i saken og de fysiske rammebetingelsene, vil en samlokalisering av Kulturskolen på Gimlemoen være det mest økonomiske fordelaktige for kommunen på lang sikt.

Kulturdirektøren ønsker å samlokalisere virksomheten på Gimlemoen.

Alternativ 2 - Kulturskolen i Musikkens hus (Kongensgt. 54)

Kulturskolen overtar og disponerer hele Musikkens hus (Kongensgt. 54) når UiA flytter til campus, totalt 2 800 m². UiA fortsetter dagens leieavtalen med Kristiansand kommune i Holbergsgt. 4

Kommunen er positiv til at UiA framleier Holbergsgt 4. Kommunen skal godkjenne leietakerne, ref. leiekontrakt, i tillegg til å godkjenne eventuelle bygningsmessige endringer. UiA kan frikjøpe seg fra avtalen med kommunen, men har gitt signaler om at dette ikke er ønskelig.

I alternativet får skolen dekket noen av behovene skolen mangler i dag. Dette gjelder lærerarbeidsplasser, kontorer til administrasjonen og behovet for små undervisningsrom til musikk. Skolen vil ikke få tilfredsstillende personalrom.

Skolen må, som i dag, leie lokaler til dans og visuell kunst på Samsen, i tillegg til lokaler til drama på Kongensgt. skole. Leie av areal på Kongensgt. skole etter 2010, er avhengig av hva som skjer med skolen. Skolen mangler større samspillrom. Dette kan løses ved at det foretas en enkel ombygging i kjelleren. Arealet kan ha begrenset bruk pga mangel på dagslys.

Kostnader/ inntekter

I alternativ 2 er det lagt inn ombyggingskostnader slik at skolen skal få større samspillrom. Ombyggingskostnadene er anslagsvis.

I dag har Kulturskolen og UiA tett sambruk på inventar og utstyr. Når UiA flytter må Kulturskolen supplere nødvendig inventar og utstyr som universitetet tar med seg.

Kulturskolen må leie areal til dans, visuell kunst og drama. Kan knytte seg usikkerhet til fremtidige leiekostnader, spesielt på drama (black box).

Pga inngangpartiet til aula er lagt i Holbergsgt. 4, vil alternativ 2 redusere leieinntekter for utleiemulighetene på aula.

Driftskostnadene øker for Kulturskolen når UiA flytter til Campus. I dag deler Kulturskolen og universitetet på driftskostnadene for Kongensgt. 54. På grunn av byggets alder må kommunen påregne økte driftskostnader. I saken legges dagens nivå på driftskostnader til grunn.

I alternativ 2 vil netto investeringskostnader for kommunen være kr. 900 000. Leie kostnader kr. 41 000 pr. år, driftskostnader kr. 1 400 000 pr. år. Ved å legge inn leieinntekter fra Holbergsgt. 4, kr. 1.5 mill. pr. år, vil utgifter og inntekter gå "opp i opp" fram til 2025.

Kulturskolen i Musikkens hus

I alternativet vil skolen få dekket dagens behov for lærerarbeidsplasser og arbeidsplasser til administrasjon, men ikke personalrom. Slik Musikkens hus framstår i dag er det ikke areal til avdelingene for visuell kunst, dans og drama.

Verneombudet på skolen påpeker at det er dårlig luft i undervisningsareal uten vinduer, at dagens personalrom ikke har dagslys og at det er mangel på møterom.

Kulturskolen understreker at løsningen ikke legger til rette for en rasjonell og god drift av Kulturskolen. Slik skolen ser det må behovet for funksjonelle lokaler og samlokalisering av skolen løses i løpet av de nærmeste årene.

På kort sikt er følgende alternativ det mest økonomisk fordelaktig for kommunen. I forhold til de fysiske rammebetingelsene gir alternativet dårligst kvalitet.

På grunn av Kulturskolens behov for samlokalisering og plassbehov, anbefaler ikke kulturdirektøren denne løsningen.

Alternativ 3 - Kulturskolen i Musikkens hus og Holbergsgt. 4

Kulturskolen overtar og disponerer hele Musikkens hus og Holbergsgt. 4. Totalt areal blir 4 100 BTA m². Kunstavdeling samlokaliseres med skolen. I følgende alternativ må Kulturskolen leie areal til dansesal og dramasal eksternt. Usikkerhet knyttet til leie av dramasal på Kongensgt. etter 2010.

For å få funksjonelt areal til kunstavdelingen ønsker Kulturskolen at deler av underetasjen og store deler av Holbergsgt. 4. bygges om. Ombyggingsarealet er anslagsvis beregnet til 1 500 m². Ved en mer omfattende ombygging kan større deler av skolen samlokaliseres.

Kostnader/ inntekt

I alternativet er det lagt inn ombygging av 1 500 m². Ombyggingsareal og ombyggingskostnader er anslagsvis og det knytter seg stor usikkerhet til kostnadsoverslaget. Det er ikke foretatt mulighetstudie av alternativet.

Som i alternativ 2 er det lagt inn midler til inventar og utstyr.

Kulturskolen må i dette alternativet leie areal til dans og drama. Det kan knytte seg usikkerhet til fremtidige leiekostnader, spesielt på drama (black box).

I alternativet fristiller kommunen UiA fra leiekontrakten i Holbergsgt. 4.

Det er lagt inn inntekt på utleie av aulaen.

På grunn av at Musikkens hus er et gammelt bygg, må kommunen påregne økte driftskostnader fremover. I saken legges dagens nivå på driftskostnader til grunn.

Nettoinvesteringskostnadene er kr. 18 700 mill. Finanskostnadene er på kr. 1.5 mill pr. år, driftskostnadene kr. 2 mill. pr. år. Totale kostnader pr. år vil i alternativ 3 ligge på kr. 3 450 000 kr.

Kulturskolen i Musikkens hus og Holbergsgt. 4

Kulturskolen har av både faglige og praktiske årsaker stort behov for mer samlokalisering av skolen. Kulturskolen mener at følgende alternativet er bedre enn alternativ 2. For kulturskolen er det viktig at skolen får et planlagt utviklingsløp som gir gode tilrettelagte og egnede lokaler som kan bidra til mer rasjonell drift enn i dag.

Økonomisk er følgende alternativ det minst forutsigbare for kommunen både i forhold til investeringskostnader og driftskostnader.

Økonomi

	Alt. 1 Nytt kulturskole- bygg Campus	Alt. 2 Kongensgt. 54 (Musikkens hus)	Alt. 3 Ombygging av deler av Kongensgt. 54 og Holbergsgt. 4
Investeringskost. bygg (inkl. mva)	77 000 000	200 000	23 600 000
Inventar (inkl. mva)	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Momskompensasjon	18 300 000	300 000	5 800 000
Finansiering /verdi Musikkens hus	36 000 000		
Netto inv. kostnad	22 700 000	900 000	18 700 000
Netto inv. inntekt			
Finans/Lånekost.pr år	1 800 000	72 000	1 500 000
Leiekostnader pr. år	0	41 000	36 000
Leiekostnader konsertsal pr. år	360 000		
Total leiekost pr.år	360 000	41 000	36 000
Leieinntekt	0	0	50 000
Leieinntekt fra UIA pr.år (verdi 15 mill)		1 500 000	
Total leieinntekt pr.år	0	*1 500 000	50 000
Driftskost pr. år	1 400 000	1 400 000	2 000 000
Årlig inntekt	0	1 500 000	50 000
Årlig kostnad	3 500 000	1 500 000	3 500 000
Totale årlige kost.	3 500 000	0	3 450 000

*Kommunen mister inntekt i 2025

Punkt 3/08: Kristiansand kommune og internasjonalt samarbeide.

Dato: 14.12.08
Saksnr.: 200711375-1
Arkivkode E: 070 &80
Saksbehandler: Øyvind Lyngen Laderud

Saksgang
Kommunalutvalget
Bystyret

Møtedato
08.01.2008
23.01.2008

Kristiansand kommune og internasjonalt samarbeide.

Sammendrag:

Kristiansand kommune ønsker å styrke sitt internasjonale engasjement og Kristiansands posisjon i forhold til andre byer i Norden og Europa i forhold til å tiltrekke seg investeringer og kompetanse. Dette ønsker vi å gjøre blant annet gjennom å tilrettelegge for flere besøkende og studerende, økt tilstedeværelse av internasjonale virksomheter, internasjonale kongresser eller konferanser.

Kristiansand kommune skal vektlegge økt deltakelse i internasjonale nettverk og prosjekter for kommunen selv, for våre samarbeidspartnere og andre.

Internasjonalisering for en kommune er å løse prioriterte oppgaver i samarbeid med aktører utenfor landets grenser.

Bystyret¹ i Kristiansand ønsker et styrket internasjonalt samarbeide for å kunne utvikle bedre tjenester eller for økt kunnskap og kompetanse.

En internasjonal plan for Kristiansand skal ikke løsrives fra øvrige planer, oppgaver eller aktiviteter kommunen er engasjert i, men må knyttes tett opp mot den primære virksomheten. Kristiansand kommune ønsker, der dette er naturlig, å samarbeide med kommunene i Knutepunkt Sørlandet, fylkeskommunene og med regionen for øvrig.

Kristiansand kommune har følgende visjon for sitt internasjonale engasjement i tråd med Kommuneplanens overordnede målsetting:

"Kristiansand skal være en ambisiøs moderne og miljøvennlig by med en dynamisk økonomi, godt skole og utdanningstilbud og med en sterk internasjonal profil- et sted der alle ulike samfunnsgrupper og miljøer er stolt av å bo."

Internasjonalt samarbeide bør i økende grad utføres i rammen av relevante programmer eller ordninger for delfinansiering.

For øvrig vises det til sak 200406937-6 "Melding om Kristiansand kommunes internasjonale engasjement - 2005" og Kommuneplanen 05-16 vedtatt av Bystyret, 21 .september 05.

---

¹ Kommuneplanen for Kristiansand 2005-2016, vedtatt av bystyret 21. september 2005.

Forslag til vedtak:

Kristiansand kommunes internasjonale strategi og melding 08 tas til orientering.

Tor Sommerseth
Rådmann

Øyvind Lyngen Laderud
Næringsrådgiver

Trykte vedlegg: Ingen

Utrykte vedlegg: Sektorenes internasjonale planer

1.1 Bakgrunn

Hvorfor internasjonalt arbeid?

Som kommune berøres vi i stor grad av nasjonale og internasjonale rammebetingelser. Rammer vi har begrensede muligheter til å påvirke. Norge er en integrert del av verdenssamfunnet, og den økende internasjonaliseringen og globaliseringen berører og vil i enda sterkere grad berøre norsk samfunnsnivå på mange plan. De fleste er enige om at globalisering innebærer både begrensninger og muligheter, selv om definisjonene kan variere. Vi ønsker her å ta for oss noen av de utfordringer og muligheter som berører oss som kommune.

Norge er bundet av en rekke folkerettslige regler i form av traktater og konvensjoner. Disse trekker opp grenser for norsk lovgivning og praksis på nesten alle områder og mange får direkte konsekvenser for kommunene som f.eks. det sosialpolitiske området, menneskerettigheter, kultur, naturarv og miljø og energi.

WTO- samarbeidet setter klare begrensninger eller rammer for f.eks. landbruksstøtte og handelen med fisk og industrivarer.

EØS- avtalen (som er en folkerettslig avtale) setter grenser for nasjonal politikk som er i konflikt med prinsippene for det indre marked. Kristiansand som kommune berøres i vesentlig grad av avtalen både som myndighetsorgan og som aktør i markedet. EØS-avtalen forplikter kommunen både som bestiller og leverandør av offentlige tjenester, eier av kommunale og interkommunale selskaper, forvaltere av kommunal eiendom og som næringsutvikler.

Innen EU og EU's nedslagsfelt blir regioner, også flernasjonale, stadig viktigere, delvis på bekostning av nasjonal sentralstyring. Behov for samarbeid om utvikling av tjenester og bruk av ressurser er stort. Økende globalisering og et EU i stadig endring både i bredde og dybde, gir utfordringer og muligheter. Det er derfor av avgjørende betydning at Kristiansand kommune skaffer seg kunnskap om globaliseringens konsekvenser, om andre land og kulturer, om viktige samarbeidsfora og nettverk. Ikke minst om EØS og EUs politiske prosesser, beslutninger og virkemidler og er aktiv utenfor landets grenser i forhold til Europa. Kristiansand kommune ønsker også å arbeide aktivt i forhold til FNs tusenårsmål og våre samarbeidspartnere i Walvis Bay og Rajshahi.

2. Visjon og mål for Kristiansands internasjonale arbeide.

"Kristiansand skal være en ambisiøs moderne og miljøvennlig by med en dynamisk økonomi, godt skole og utdanningstilbud og med en sterk internasjonal profil- et sted der alle ulike samfunnsgrupper og miljøer er stolt av å bo."

Kristiansand kommune skal samarbeide i regionen, nasjonalt og internasjonalt gjennom ulike institusjoner, fora, nettverk og med andre byer/byregioner for å utveksle erfaringer og impulser, innhente kunnskap for å forbedre tjenestetilbudet ute og hjemme, styrke lokaldemokratiet og regionens konkurransevne.

Den internasjonale strategien skal være forankret i byens øvrige planarbeide. Det er vedtatt 4 satsingsområder for planperioden 05-16 som bygger opp om kommunevisjonen "Vi tror på muligheter." Planen inneholder prioriterte retningsmål og strategier og berører internasjonalt samarbeide. I det internasjonale arbeidet ønsker vi å ha følgende målsettinger å arbeide etter:

Landsdelssenter og regional utvikling

- Kristiansand skal være en åpen og moderne by med pulserende kulturliv og internasjonalt mangfold. Byen skal være et forbilde og pådriver i regionen for *internasjonalt engasjement og samarbeide*. Særlig viktig er aktiviteter som bidrar til kompetansoverføring og utveksling; fra barneskole til livslang læring.

- Kristiansand kommune skal bidra sammen med relevante aktører til at privat og offentlig sektor kan løse oppgaver knyttet til arbeidskraftutfordringer i regionen.
- Kristiansand kommune ønsker å delta i internasjonale samarbeidsprosjekter som kan gi økt erfaring og kunnskap innen områder som planlegging, næringsutvikling, miljø, skoleutvikling, sosiale utviklingsprosjekter og kultur- og stedsutviklingsprosjekter.
- Kristiansand kommune ønsker å bidra til at regionen for øvrig, næringsliv og organisasjoner m fl deltar i internasjonalt samarbeide.
- Kristiansand skal nyttiggjøre seg det handlingsrom EØS avtalen gir. Vi ønsker å utvikle Kompetanse og kunnskap både for kommunens politikere, administrasjon på viktige områder særlig i forhold til EU og EØS avtalen er avgjørende.

Vekst og verdiskaping

- Kristiansandsregionen skal ha et sterkt og nyskapende næringsliv og skal være blant de storbyer i Norge som har den **høyeste vekst i verdiskaping** målt pr innbygger. Kristiansand skal ha *god tilgang på* kompetanse, utdanning, kapital og kulturopplevelser.
- Det skal tilrettelegges for nyskaping og vekst. Kristiansand skal være en foregangsby for kulturbasert næringsliv. Kristiansandsregionen skal utnytte de muligheter som et mer åpent internasjonalt marked innebærer.
- Kristiansand og regionen rundt skal markedsføres og profileres som attraktiv for besøkende, studenter, for kompetent arbeidskraft og for nye virksomheter.

Levekår og livskvalitet

- Kristiansand er folkehelsebyen som inkluderer alle og gir rom for utfoldelse.
- Kristiansand skal i samarbeid med regionen rundt oss kunne tilby et godt helse og tjenestetilbud, et mangfoldig og velutbygd kulturtilbud og kulturliv, *internasjonalt/etnisk mangfold* og likestilling. Kristiansand skal ha et godt barnehage-, skole-, og utdanningstilbud, godt boligtilbud tilpasset ulike behov.
- Kristiansand kommune skal bidra til at flere opplæringsinstitusjoner på alle nivå prioriterer internasjonale relasjoner og utveksling i et økende omfang.
- Kristiansand kommune skal bidra til økt mellomfolkelig forståelse, kulturkunnskap og språkkompetanse.
- Kristiansand skal tilrettelegge for utvikling i samspill med internasjonale aktører for kunstnere og kunnskapsarbeidere.
- Kristiansand skal ta vare på sin historiske og kulturelle identitet og ha et aktivt lokalmiljø.
- Kristiansand skal bidra til at erfaringer fra internasjonalt samarbeide spres til kompetansemiljøer i regionen.

Bærekraftig utvikling

- Vi overlater byen til neste generasjon i en bedre økologisk, økonomisk og sosial tilstand enn vi overtok den i.
- Det internasjonale arbeidet skal bidra til å nå kommunens energi- og klimamål og ellers bidra til at Kristiansand skal styrke sin posisjon som miljøby.
- Kristiansand skal være en *moderne miljøby* som baserer seg på bærekraftig produksjon, forbruk, og transportsystem.
- Kristiansand kommune er en del av verden. Kristiansand legger særlig vekt på bærekraftig utvikling og for øvrig å bidra til å oppfylle FNs Tusenårsmaal².

2.1 Forutsetninger for kommunens internasjonale aktiviteter:

Kommunens internasjonale engasjement er forankret i kommuneplanen. Internasjonal virksomhet er en del av kommunens ordinære virksomhet som utøves av hele kommunen. Arbeidet skal være preget av langsiktighet mer enn kortsiktige økonomiske resultater!

² http://www.fn.no/temasider/fns_tusenaarsmaal

Kristiansand kommune skal ta aktivt del i internasjonalt samarbeid som bidrar til at kommunen og dens samarbeidspartnere både i regionen og utenfor landets grenser sammen kan inspirere hverandre og løse oppgaver på en måte som er utviklende for alle.

I kommuneplanen 05-15 er det pekt på *fire innsatsområder* for å oppfylle visjonen:

1) Strategiske forbindelser og nettverk

Kristiansand kommune skal samarbeide internasjonalt med ulike institusjoner eller byer/byregioner eller gjennom fora og nettverk. Samarbeidet kan være langsiktig eller prosjektbasert og skal være forankret i satsingsområdene nevnt over.

2) Den flerkulturelle ressurs

Kristiansand kommune skal være folkehelsebyen som inkluderer alle og gir rom for utfoldelse for den enkelte. Byen skal ha et pulserende kulturliv og kjennetegnes av *internasjonalt/etnisk mangfold* og likestilling.

3) Vennskapsbysamarbeide

Kristiansand skal videreføre sitt vennskapsbysamarbeide med de byer vi allerede har hatt et lengre samarbeid med (se vedlegg)

Nye vennskapsbyforbindelser skal ikke inngås før etter et lengre samarbeide har vært gjennomført og bare der dette er en naturlig opptrapping av forpliktende samarbeid.

4) Nord/Sør forbindelser.

Kristiansand kommune skal bidra til å oppfylle FNs tusenårsmål og har følgende hovedsamarbeidspartnere for vår innsats på området:

- Walvis Bay, Namibia
- Rajshahi, Bangladesh

Kontaktgruppe for internasjonalt arbeid i Kristiansand kommune

I løpet av 07 er det opprettet en kontaktgruppe for internasjonalt arbeid. Gruppen består av kontaktpersoner fra skole, kultur, helse og sosial, barnehage, teknisk samt fra rådmannen som også koordinerer arbeidet.

Gruppen har bidratt til å utvikle denne planen og har hver for seg lagd en handlingsplan for det internasjonale arbeidet i 08, basert på de overordnede målsettingene. Disse handlingsplanene er vedlagt! Gruppen treffes regelmessig for koordinering og utveksling av informasjon.

Økonomi.

Kommunens internasjonale engasjement er forankret i kommuneplanen, på samme måte som annen kommunal virksomhet. Det aller meste av virksomheten finansieres innenfor sektorenes ordinære rammer. I forhold til virksomheten i dag, og ikke minst til et høyere ambisjonsnivå, er delfinansiering (fra eksterne kilder) av samarbeidsprosjektene kritisk for omfanget av virksomheten. De enkelte aktiviteter, tiltak eller prosjekter må innarbeides i handlingsplanen til den enhet/sector som har ansvar for prosjektet eller arbeidet.

Det er av avgjørende betydning at kommunen og sektorene til enhver tid har god oversikt over relevante finansieringskilder for den enkelte aktivitet eller prosjekt.

